

VINKO SKALE KORENINE

Katalog fotografske razstave
6. 2. - 13. 4. 2018

GALERIJA
Zgornji trg
ŠENTJUR

UVODNIK

Anica, Ivan, Mici, Najdek, Anton, Nace, Miha in drugi so ujeti v objektiv Vinka Skaleta in v črno-belem postavljeni pred nas. Črna in bela še nikoli nista izražali toliko barv. Življenja ujetih nosijo barvite in zgovorne zgodbe, ki obiskovalca razstave sprva pretresejo, šokirajo, saj gre za gledanje v pozabljen in tuj svet. Naenkrat pa stoji pred nami in sporoča, da je živ in od nas oddaljen zgolj nekaj deset kilometrov. Njihov vsakdan se zdi kot vsakdan naših prednikov in obiskovalec ima težave s ponotranjanjem sodobnosti razstavljenih fotografij.

»Izpovednost fotografij je samosvoja in edinstvena, ker je prisluhnil (fotograf, op. p.) "temu prostoru" in času "teh" ljudi, ujetih v trenutku neme brezčasnosti,« je zapisala Polona Hafner v monografiji Vinka Skaleta Korenine. Naposled res ni pomembno, kdaj so fotografije nastale, katera Anica je na sliki, ampak njihova brezčasnost. Podobe s Kozjanskega in Obsotelja slikajo večnost človeških odnosov, ki niso prav nič drugačni tu, v urbanem, in tam, v ruralnem okolju.

Kvirina Martina Zupanc

ŽIVLJENJE DANES

Danes nam usem preduobr gre. Ljudje majo prevelik gnarja, zato pa neječe nobedn dejlat, si neječe niti na svoji zemli hrane prpraut. To je dost žalostn, ne, to sam pušajzo use, de se zarase. Men je pa to sramuota, de mam svojo zemlo, pa deb si ne bi doma hrane prpravo. Včas se za gnar ni blo treha nikol ment, kolkr smo ga prpravl, tolk smo mel. De bi pa kakšn gnar ven zdevo, tou pa nkol ni blo, de boš rek, zejle boš šou pa u gostilno al pa nekam tjele okol, tist pa ne. To se učas ni dogajal. Dir je pa u gostilno hod, tist je pa tak use zapufo, pe neč ni jemo poul.

DOMA JE NAJLEPŠE

Že nism biu u Cielu več kot petnajst lejt. Ne grem nikamor. Edin učas pride kakšna prilika, de moram it u Šentjur, drugač pa nie. Na izlete neč ne hodim. Men se zdi, de tist gnar, ko ga za izlet daš, de je ustran vržen gnar. Jes tist gnar raj dam Mariji, pa mi ahta zdrauje, pa mi ni treba h zdravniki hodit. Ni blo zdraunika pr men več ko deset lejt. Pa sn ga lan klicu, nej bi priš, pa ni mugu nobedn. Za starga človeka se neč ne zanimajo.

STRELA

Je tega že več kot 20 let, kr mi je žena umrla. Tedi smo bli glih pr krmil, pa je misla, de bo neki malce zrihtala, pa je šla v hišo, de nam kej nareže. Klobase je rezjala v kühlji, ko je naenkra urezala strela, de je iz šaltra drote ven vrgl in jih zabil naravnost u jo, sroti bogi. Jes sn tedi glih u kivdri pjačo točo, ko so se moja mat teku zadrł, da sn točn vejdo, de se je neki hudga zgodil. Hitr sn ljeto u kühljo in jo vido ležat na tleh. »Hitr vuode, mrzle vuode.« so se drł mat. Ko z mrzlo vuodo, pravjo, človeka ožviš. Pa ni blo neč, ko je fertik, je fertik. Ja, vse sorte tok prebije, vse sorte.

O MLADOSTI

To vejim, de sn bla zmiri tak skrjeh, taka druobička, hi, hi. Ja, sej sn se učas popraula pa, eeh. Zmiri sn drugim hodla dejlat, ne. So rekl: »Bokloni, ko si prišla, pa bot še naproušena.« Kuo bom s tistim dobila kej u trgovin? Jes nimam ecu živleje čis nječ druga ko sam žalost pa sekirnggo, pa dejl.

O SNUBCIH

Eeej, ko bi jaz htela, bi jih mela, kolk hočem, pa ko jih nočem, jih kr odšafam. Jih ne nucam. Jes ne nucam dedov, jes ne barantam z dedim. Že prej nisim htela kr oženit, kua bi blo, mmmm ne, jes sn aklih. Nočem, da se mi steplejo tule okol hiše, jih kr naženem. Moji so pomrl, so u groubi, drugih pa ne nucam. Guar mam, no tist penzion, da se žvim, druga pa ne nucam, doklerdoug bom, tak bom.

O DANAŠNJIH PUNCAH

Danes so punce take kuoze. Se mi grauža taka baba, ko usakiga prime, pa se vlač tam okol. Neč niso aklih, jes sn bla pa aklih. Nisim mela iz usakim dedom oprauka. Sej sn govorila, sn bla prjazna, ampak doteknt se me pa noben ni smeu. Sn rekla: »To pa nie, čist pmuir me puste.« Jes govorim rada, to ja, no, če kir pride, de mi roko da, tist tudi, ampak drgač pa nimam neč oprauka z nobenim. Ja, ne vem, jes sn bla zmiram tak aklih.

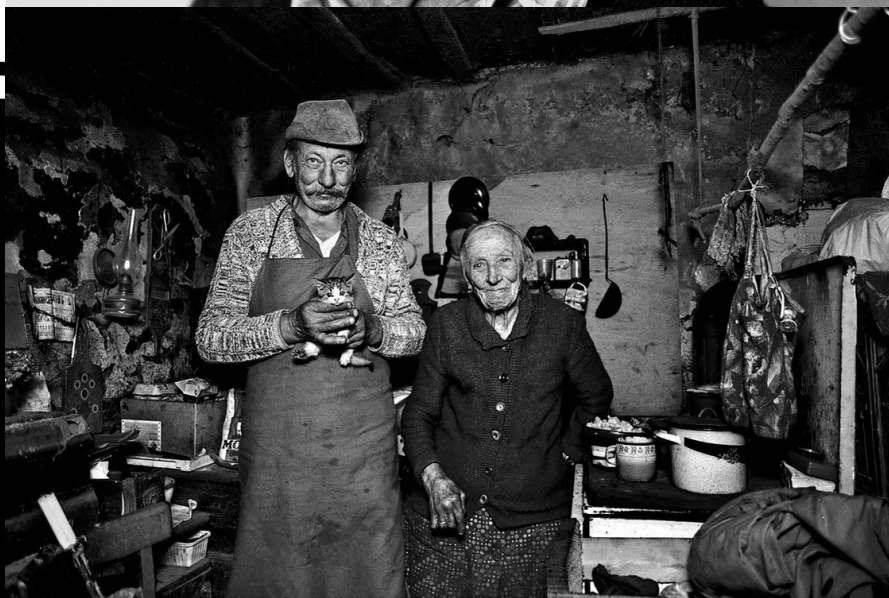
O PREŠERNU

Vejš, govorijo o Preširni. De kok je biu en vielek pesnik, pa tou. Sej je biu, sej je biu, ampak tut en vielek sromak je biu. Biu bi pa lahk en vielek gospod, kok su jes učas u šol slišo, vejš učas. De prvič je biu zetou sromak, ko ni dau mir s slovenskim jezikom, poukl je biu pa ceu živleje brez službe, ni jemo samostojne službe. Poukl štir lejte pred smrti, jo je pa dobiu, je pa upraulat ni mogu. Poukl, drugič je biu pa zatou sromak, ko se je zalubo u takga dekleta, ko je ni dobiu.

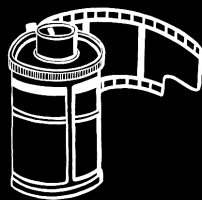
O SMRTI

Ate so umrl štirnšestsetga lejta, mama pa šestnšestdesetga, teku de sta šla kr kmal enzadrügm. Mama so umrl glih na pištn den. Jezos, jezos, zej sn že štir vidla umirat: sestro, unadva, Lajzeka. Gdo bo kej mene gledo, kedaj bom erkavala.

O AVTORJU

Vinko Skale je bil rojen leta 1952 v Celju. S fotografijo se ukvarja od leta 1986. Čeprav se je preizkusil v različnih temah, se najraje posveča fotožurnalizmu in portretu. Kot fotografu mu je blizu neposredna, trda stvarnost, brez olepšav in retuš, ki bi omilile ali poetizirale prizorišče in ljudi. Najbolj neposredno je to izrazil v ciklusu Korenine. Vinko Skale je mojster fotografije Fotografske zveze Slovenije. Mednarodna zveza za fotografsko umetnost (FIAP) mu je leta 2001 podelila naziv mednarodnega mojstra fotografije (M FIAP). Je dobitnik številnih domačih in mednarodnih nagrad in priznanj. Po poklicu je diplomiran pravnik in magister pravnih znanosti.

ORGANIZATOR RAZSTAVE: JSKD OI ŠENTJUR IN OBČINA ŠENTJUR

POSTAVITEV RAZSTAVE: VINKO SKALE

KATALOG UREDILA: NASTIJA MOČNIK

OBLIKOVANJE: KVIRINA MARTINA ZUPANC

TISK: PAPIRNA GALANTERIJA FERLEŽ

NAKLADA: 150 KOM